समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সপ্তম শ্ৰেণীৰ পাঠ্যপুথি

সমাজ বিজ্ঞান
(দ্বিতীয় ভাগ)

ভূগোল

পাঠ - ৬

মানৱসৃষ্ট পৰিৱেশ আৰু মানৱ সম্পদ

অংশ – ১

জ্যোতি দাস

শিকনৰ ফলাফল

- মানৱসৃষ্ট পৰিৱেশৰ অৰ্থ আৰু ইয়াৰ উপাদানবোৰৰ বিষয়ে বুজিব পাৰিব।

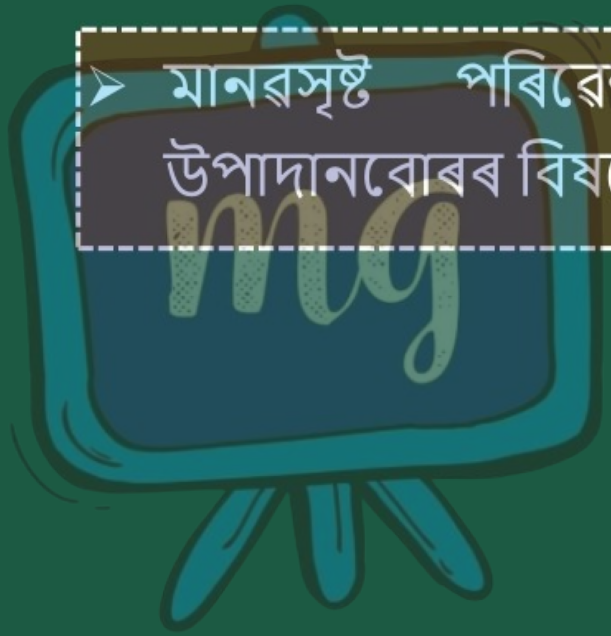

মানৱসৃষ্ট পৰিবেশ (Man-made Environment)

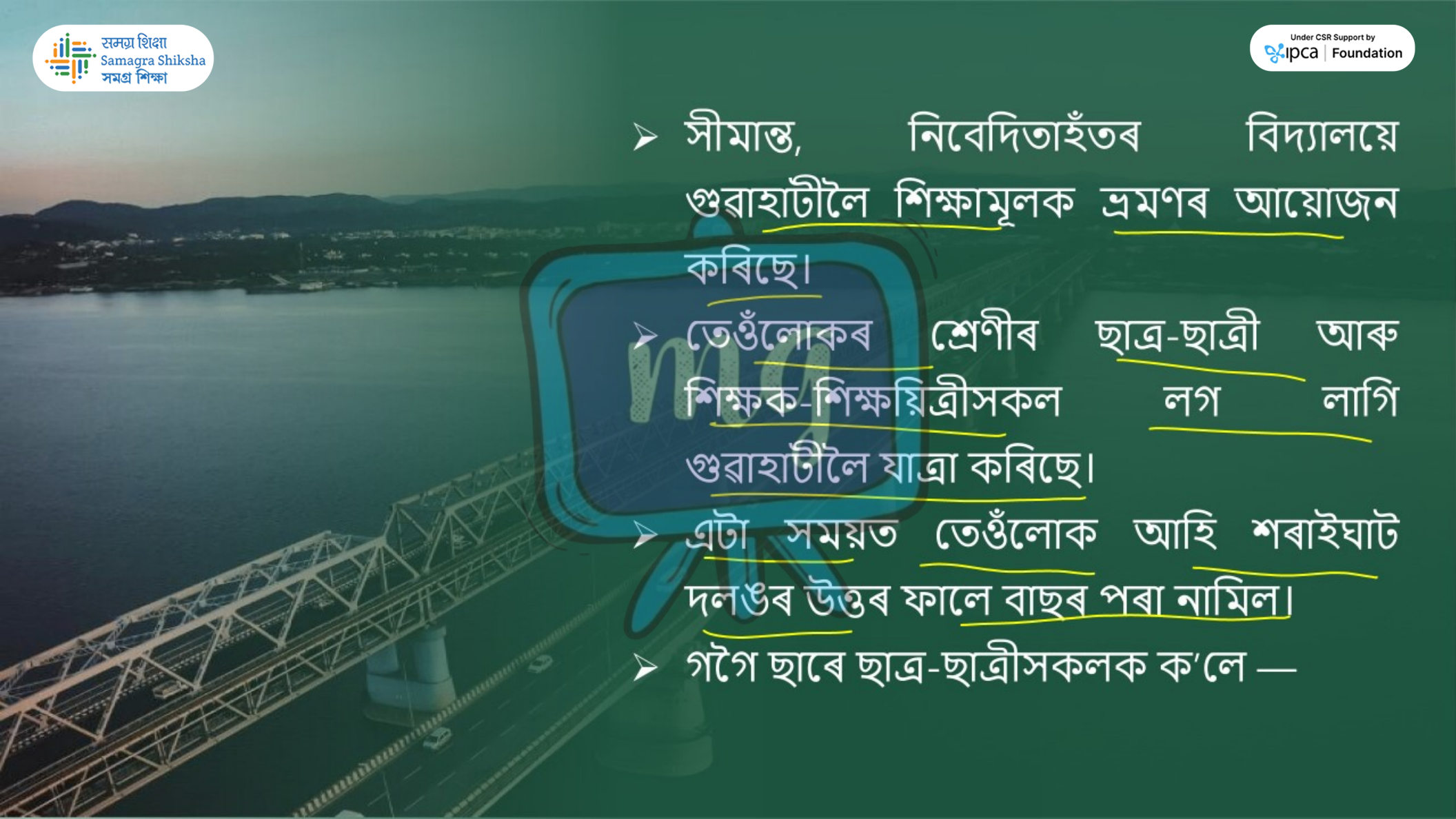

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- সীমান্ত, নিবেদিতাহঁতৰ বিদ্যালয়ে গুৱাহাটীলৈ শিক্ষামূলক ভ্ৰমণৰ আয়োজন কৰিছে।
- তেওঁলোকৰ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকল লগ লাগি গুৱাহাটীলৈ যাত্ৰা কৰিছে।
- এটা সময়ত তেওঁলোক আহি শৰাইঘাট দলঙৰ উত্তৰ ফালে বাছৰ পৰা নামিল।
- গগৈ ছাৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ক'লে —

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- "আমাৰ সন্মুখত এয়া শৰাইঘাট দলং।
- ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰত এই দলংখন নিৰ্মাণ কৰাৰ আগতে মানুহে ফেৰী আৰু নাৱেৰে ইপাৰ সিপাৰ হৈছিল।
- কিছু বছৰ আগতে এই ঠাইখন সেউজীয়া পাহাৰ আৰু পিতনিৰে ভৰা আছিল।
- এতিয়া ইয়াত পিতনি পুতি কিছুসংখ্যক ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ স্থাপন কৰিছে।
- কাষতে এয়া কামৰূপ গ্ৰাম্য জিলাৰ জিলাধিপতিৰ কাৰ্যালয় আৰু ক্ৰীড়া প্ৰকল্প।

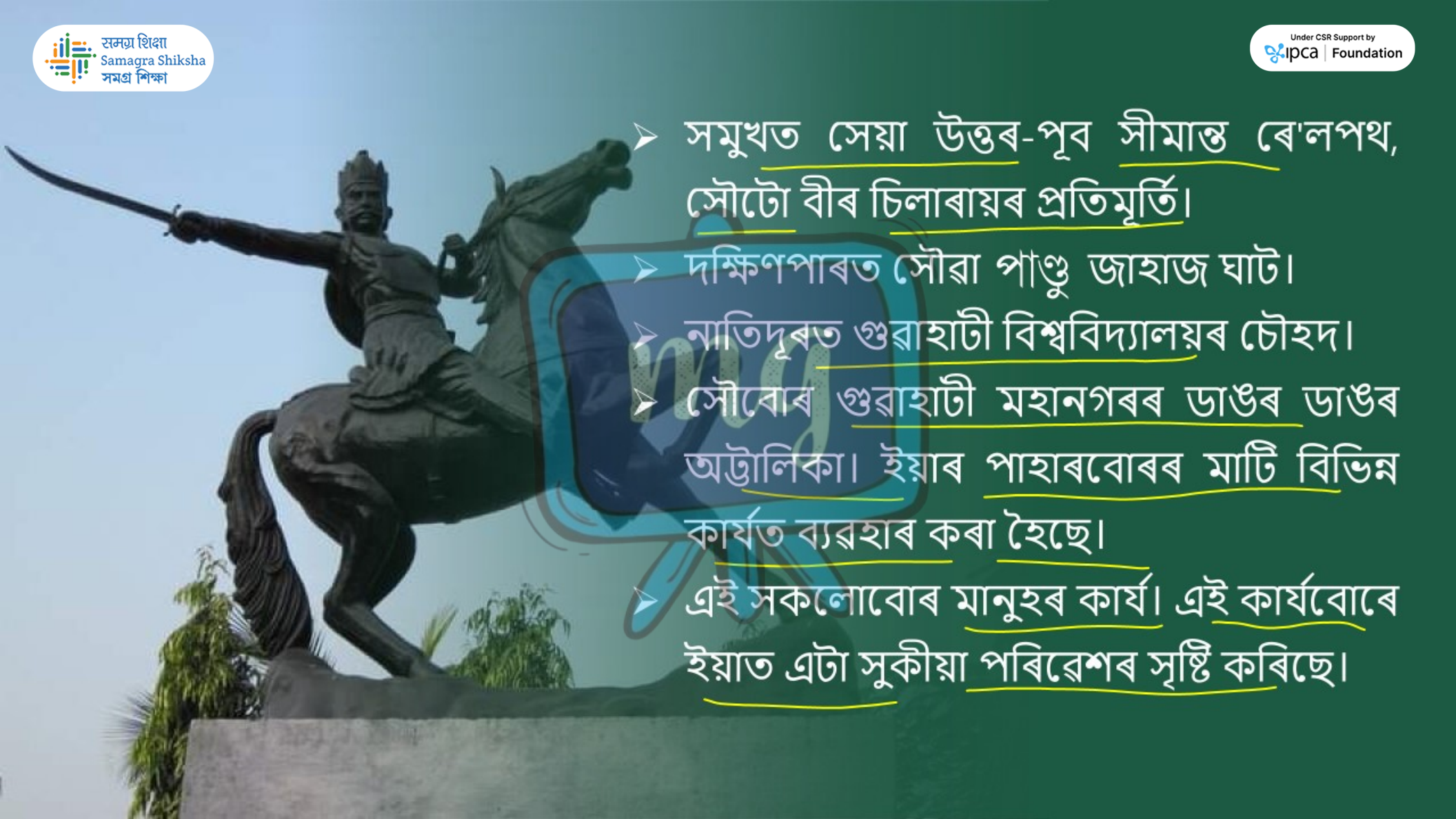

- সমুখত সেয়া উত্তৰ-পূব সীমান্ত ৰে'লপথ, সৌটো বীৰ চিলাৰায়ৰ প্ৰতিমূৰ্তি।
- দক্ষিণপাৰত সৌৱা পাণ্ডু জাহাজ ঘাট।
- নাতিদূৰত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চৌহদ।
- সৌবোৰ গুৱাহাটী মহানগৰৰ ডাঙৰ ডাঙৰ অট্টালিকা। ইয়াৰ পাহাৰবোৰৰ মাটি বিভিন্ন কার্যত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।
- এই সকলোবোৰ মানুহৰ কার্য। এই কার্যবোৰে ইয়াত এটা সুকীয়া পৰিৱেশৰ সৃষ্টি কৰিছে।

- মানুহে জ্ঞান, বুদ্ধি, কৌশল খটুৱাই এনেদৰে প্ৰাকৃতিক উপাদানসমূহ মানুহৰ প্ৰয়োজনীয় কামত ব্যৱহাৰ কৰে।
- এনে কাম-কাজে কোনো এখন ঠাইত মানুহৰ অনুকুলে যি এক সুকীয়া পৰিস্থিতি সৃষ্টি কৰে তাকেই সেই ঠাইখনৰ মানৱসৃষ্ট পৰিবেশ বোলে।"

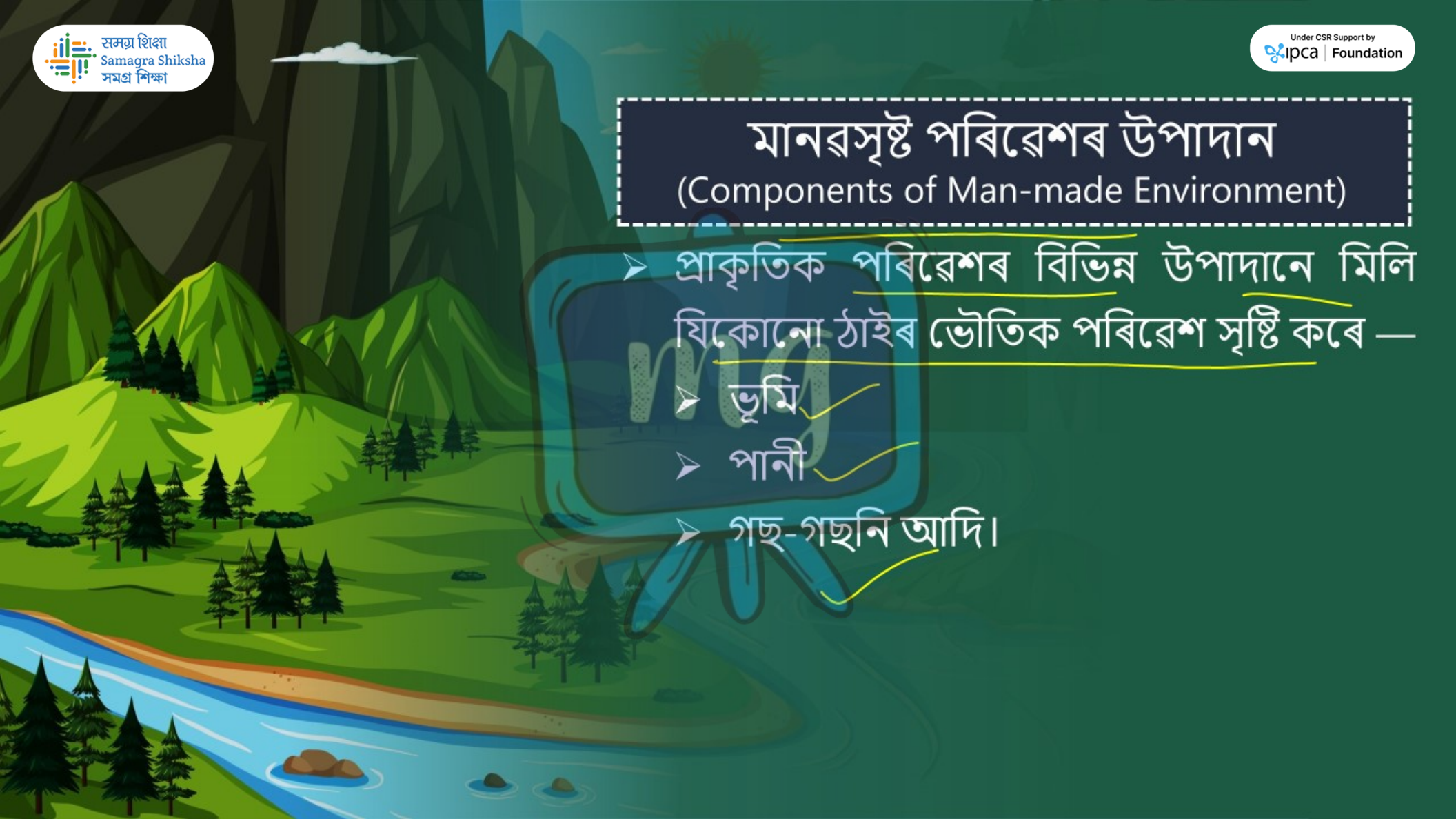

মানৱসৃষ্ট পৰিৱেশৰ উপাদান
(Components of Man-made Environment)

- প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশৰ বিভিন্ন উপাদানে মিলি যিকোনো ঠাইৰ ভৌতিক পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰে —
  - ভূমি
  - পানী
  - গছ-গছনি আদি।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- মানৱসৃষ্ট পৰিৱেশও ভৌতিক পৰিৱেশৰ বিভিন্ন উপাদানৰ ব্যৱহাৰৰ ফল।
- মানৱসৃষ্ট পৰিৱেশৰ উপাদানসমূহ —
  - ৰাস্তা-ঘাট
  - দলং
  - ঘৰবোৰ
  - উদ্যোগ আদি।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- মানৱসৃষ্ট পৰিৱেশৰ অন্যান্য উপাদান —
  - পৰিয়াল, সামাজিক নিয়ম-নীতি
  - সাংস্কৃতিক ধর্মীয় আচৰণ
  - শিক্ষা ব্যৱস্থা
  - ৰাজনৈতিক কার্যকলাপ ইত্যাদি।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- মানুহে মানৱসৃষ্ট পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰিবলৈ হ'লে ভৌতিক পৰিৱেশৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ সংগ্ৰহ কৰিব লাগিব।
- যদিও, মানুহৰ এনে কার্য্যই মানৱসৃষ্ট পৰিৱেশৰ বিকাশৰ সূচনা কৰে, তথাপিও ভৌতিক উপাদানসমূহৰ অত্যধিক শোষণে প্ৰাকৃতিক অৱস্থাৰ যথেষ্ট ক্ষতি কৰে।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- এনেদৰেই পৰিৱেশ প্ৰদূষণ ঘটে।
- এনে প্ৰদূষণ মানৱ সমাজৰ বাবে ক্ষতিকাৰক।

মূল্যায়ন

1 | মানুহৰ অনুকুলে যি এক সুকীয়া পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰে তাকে সেই ঠাইখনৰ মানৰ সৃষ্ট পৰিবেশ বোলে ।

ক শুদ্ধ

খ অশুদ্ধ

মূল্যায়ন

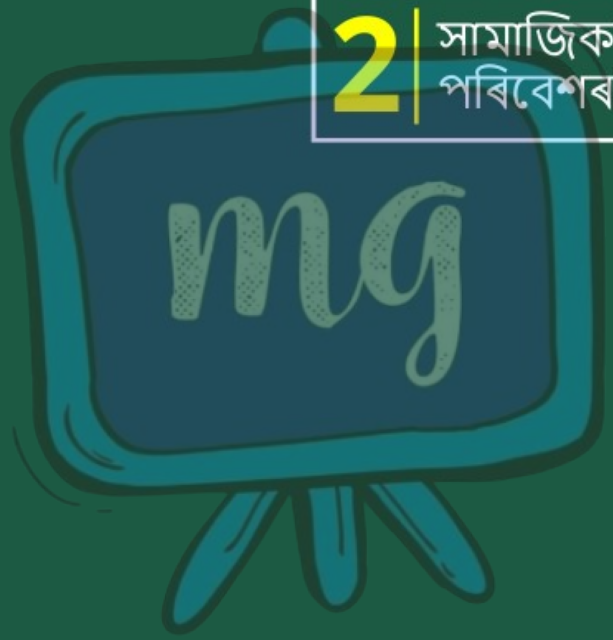

2 | সামাজিক ৰীতি নীতি ..মানৱ সৃষ্টি..
পৰিবেশৰ উপাদান ।

মূল্যায়ন

3 | মানৱ সৃষ্ট পৰিবেশৰ উপাদান সমূহ ক'ৰ পৰা পোৱা যায়।

ক মানুহ — দলং- ঘৰ

খ প্রকৃতি — ভূমি পানী